ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΕΙΣ ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΨΥΧΡΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΝΕΑ ΚΡΙΣΙΣ ΕΙΣ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗΝ

Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις θὰ ἀνακινήση θέμα αὐτονομίας τῶν Κούρδων;

Τοῦ κ. Κ. Α. ΣΟΥΛΤΣΜΠΕΡΓΚΕΡ, Προϊσταμένου τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἐξωτερικοῦ τῶν «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης»

Ἀποκλειστικότης «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» διὰ τὴν Ἑλλάδα

ΠΑΡΙΣΙ, Ὀκτώβριος

Οἱονδήποτε κατευνασμὸν τῆς κρίσεως εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολήν, θὰ τὸν ἀκολουθήση κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μία νέα κρίσις εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Πράγματι, ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι μία τοιαύτη κρίσις ὑποβόσκει ἤδη, καὶ ὅτι ἡ Μόσχα προτίθεται νὰ συνδαυλίση τὴν φωτιάν.

Εἰς τὸν ψυχρὸν πόλεμον, ὁ κομμουνιστικὸς συνασπισμὸς ἔχει τὰ ἴδια πλεονεκτήματα ποὺ ἔχει εἰς τὸν θερμὸν πόλεμον οἱοσδήποτε συνασπισμὸς ἐλέγχει τὰς ἐωτερικὰς συγκοινωνίας. Οὕτω, δὲν ἦτο δύσκολον διὰ τὸ Κρεμλῖνον νὰ ἐπιτρέψη εἰς τὴν Κίναν ὅπως δημιουργήση ἀνησυχίας περὶ τὸ Κεμοῦ, ὅταν, πρὸ μηνῶν, ἐκόπασεν ἡ ἀραβικὴ θύελλα.

Ἀπὸ σοβιετικῆς ὅμως ἀπόψεως τὸ Κεμοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν ποὺ δίδει εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, δὲν εἶναι θέμα τὸ ὁποῖον νὰ δημιουργῆ σοβαρὰς ἀνησυχίας. Ἀντιθέτως ἡ Μέση Ἀνατολή, ἡ ὁποία εἶναι ζωτικὴ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Εὐρώπης εἰς πετρέλαια, ἀποτελεῖ θέμα ἐξαιρετικῆς σοβαρότητος.

Εἶναι συνεπῶς λογικὸν ν' ἀναμένη κανεὶς ὅτι οἱ Ρῶσοι θὰ ἐπιδιώξουν νὰ ἐνθαρρύνουν καὶ νέας ταρσχὰς εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν —καὶ μάλιστα τώρα ποὺ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἀπεφάσισαν ἐπὶ τέλους νὰ διαμορφώσουν μίαν λογικὴν πολιτικὴν εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗ

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἀποστολὴν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων εἰς τὸν Λίβανον καὶ βρεττανικῶν εἰς τὴν Ἰορδανίαν, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἤρχισαν νὰ ἀπεργάζωνται τὴν νέαν αὐτὴν πολιτικήν. Ὁ πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ ἀνήγγειλε τὴν πρόθεσίν του ὅπως συνεργασθῆ εἰς τὴν ἀραβικὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν. Ὁ Εὐγένιος Μπλάκ, διοικητὴς τῆς Παγκοσμίου Τραπέζης, θὰ συζητήση λίαν προσεχῶς τὸ σχέδιον αὐτὸ μετὰ τοῦ Νάσερ. Καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἀποκλίνουν πρὸς ἐντονωτέραν ἀντιμετώπισιν τοῦ Ἀραβικοῦ Συνδέσμου.

Προφανῶς, ἡ Μόσχα δὲν εἶναι εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ἐξέλιξιν αὐτὴν τῶν πραγμάτων. Προφανῶς, ἐπίσης, ἔχει μεγαλυτέραν σημασίαν διὰ τὴν Μόσχαν τὸ νὰ ἐνθαρρύνη τὸ χάος εἰς τὰ νῶτα τοῦ ΝΑΤΟ, παρὰ εἰς τὰ Στενὰ τῆς Φορμόζας. Καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ εὐρεθῆ καταλληλοτέρα στιγμὴ διὰ τὴν νέαν κρίσιν.

Εἰς τὸ ἕνα πλευρὸν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ἡ διένεξις διὰ τὴν Κύπρον ἐκρήμνισεν ἐκ βάθρων τὸ ἑλληνοτουρκικὸν ἀμυντικὸν προπύργιον. Εἰς τὸ ἄλλο πλευρόν, τὸ Πακιστὰν εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν ἀναβρασμοῦ, ποὺ ἐν μέρει μόνον συγκαλύπτεται ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν νόμον.

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ἡ Μεγάλη Βρεττανία πρόκειται ν' ἀποσύρουν ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἀπὸ τὸν Λίβανον καὶ τὴν Ἰορδανίαν τὰ στρατεύματά των, ποὺ ἐσταθεροποίουν μίαν κατάστασιν. Εἰς τὸν Λίβανον ἐπικρατεῖ καὶ πόλιν κατάστασις ἀναταραχῆς. (Σ. Σ. Τὰ πράγματα ἤδη ἤρέμησαν μετὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Οἰκουμενικῆς κυβερνήσεως). Εἰς τὴν Συρίαν ἡ κατάστασις εἶναι ἐπίσης ἀνώμαλος. Εἰς τὸ Ἰράκ ἐπεχειρήθη —ἀνεπιτυχῶς —πραξικόπημα. Ἀνησυχία ἐνεδρεύει κάτω ἀπὸ τὴν φαινομενικῶς ἤρεμον ἐπιφάνειαν, εἰς τὴν Περσίαν.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΑΣΕΡ

Ὁ Νάσερ ἀντιμετωπίζει δυσχερείας διὰ τὴν οἰκονομικὴν σύνδεσιν τῆς Συρίας μὲ τὴν Αἴγυπτον. Εἷς ἐκ τῶν Σύρων ὑπουργῶν του ἐξηναγκάσθη εἰς παραίτησιν. Πιθανὸν ν' ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι. Κατόπιν αὐτῶν, ὁ Αἰγύπτιος δικτάτωρ προσπαθεῖ νὰ στρέψη τὴν προσοχὴν ἀλλαχοῦ, ἐπαναλαμβάνων τὸν ραδιοφωνικὸν πόλεμόν του κατὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Εἰς τὸν Λίβανον ἡ κατάστασις ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ εἶναι συγκεχυμένη. Καὶ τώρα, τὸ ἐπαναστατικὸν καθεστὼς τοῦ Ἰράκ εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ. Τόσον ὁ συνταγματάρχης Ἀρέφ, ὁ πραγματικὸς ἀδιάλλακτος τῆς Βαγδάτης, καὶ ὁ Ρασίντ Ἀλῆ Ἐλ Γκαϊλανί, ὁ ὁποῖος ἡγήθη ἑνὸς φιλοαξονικοῦ πραξικοπήματος τὸ 1941, ἔχουν συλληφθῆ. Ὁ Ἀρέφ εἶναι φανατικὸς Νασερικός. Καὶ ὁ Ρασίν Ἀλῆ εἶναι ἐξ ἴσου ἕτοιμος νὰ διαπραγματευθῆ μὲ τὸ Κάϊρον ἢ τὴν Μόσχαν, ὅπως εἶχε διαπραγματευθῆ ἄλλοτε μὲ τὸ Βερολῖνον καὶ τὴν Ρώμην.

Διερωτᾶται κανεὶς ποῖο νέον ἀτού, ἐὰν ὑπάρξη, ἐλπίζει νὰ χρησιμοποιήση ἡ Ρωσία εἰς τὸ ἐπιοφαλὲς παιγνίδι τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ἡ ἀπάντησις πρέπει ἴσως ν' ἀναζητηθῆ μεταξὺ τῶν ἀτυχῶν Κούρδων.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΚΟΥΡΔΩΝ

Περὶ τὰ δύο ἑκατομμύρια Κούρδοι ζοῦν εἰς τὴν Τουρκίαν, τὴν Περσίαν, τὸ Ἰράκ καὶ τὴν Συρίαν. Ἐπὶ ἔτη οἱ Ρῶσοι ἐνεθάρρυναν τὰς χωριστικὰς βλέψεις των, διατηροῦντες εἰς τὸ Μπακοῦ ἕνα ἐκ τῶν φυλάρχων των, τὸν Μουλλὰχ Μουσταφὰ Μπαρζανί. Οὗτος ἐνήργει ἀδιάκοπον προπαγάνδαν μέσῳ τῶν σοβιετικῶν ραδιοφωνικῶν σταθμῶν.

Εἶναι ἔραγε ἁπλῆ σύμπτωσις, τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ δύο σημαντικώτεροι Κοῦρδοι πράκτορες τῆς Μόσχας ἔχουν τώρα ἐπιστρέψει εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν; Χάρις κυρίως εἰς τὸν Ἀρέφ, ἀπετράπη εἰς τὸν Μπαρζανὶ νὰ ἐπιστρέψη εἰς τὸ Ἰράκ. Καὶ ὁ Χαλὶντ Μπακτάτ, ἀρχηγὸς τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Συρίας, καὶ Κοῦρδος ἐπίσης, εὑρίσκεται ἐκ νέου εἰς τὴν Δαμασκόν, ἀπὸ ὅπου εἶχε φύγει ὅταν ἡ Αἴγυπτος προσήρτησε τὴν Συρίαν.

Τὸ μόνον ποὺ ἀπομένει τώρα εἰς τὸν ταραγμένον ἀραβικὸν κόσμον, εἶναι νὰ προστεθῆ εἰς τὰς ἄλλας αἰτίας προστριβῶν, τὸ λανθάνον ζήτημα τῶν Κούρδων. Αὐτὸ ἔραγε σχεδιάζει τώρα τὸ Κρεμλῖνον—εἴτε διὰ νὰ ἐκβιάση τὸ Κάϊρον καὶ τὴν Βαγδάτην, εἴτε, ἐν συνεννοήσει μὲ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὸ Ἰράκ, διὰ νὰ ἀναστατώση τὴν Περσίαν καὶ τὴν Τουρκίαν;

"Ολα τὰ στοιχεῖα τῆς κρίσεως φαίνονται νὰ προβάλλουν ἐκ νέου εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Τὸ μόνον ποὺ δύναται νὰ εὐχεται πλέον κανείς, εἶναι ὅτι ἡ νέα πολιτικὴ ποὺ διαμορφώνεται εἰς τὴν Οὐάσιγκτον καὶ ὁ βαθμιαίως ἐπεκτεινόμενος μηχανισμὸς ἀστυνομεύσεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, θὰ κατορθώσουν ν' ἀποσοβήσουν τὴν ἀπειλὴν αὐτήν.

C. L. SULZBERGER

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΖΕΤΑΙ ΔΙΑ ΤΡΟΧΑΙΑΝ ΠΑΡΑΒΑΣΙΝ

Μέγα ἐνδιαφέρον προκαλεῖ εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, ἡ δίκη τοῦ ὑπουργοῦ Ἀμύνης κ. Στράους καὶ τοῦ σωφέρ του, τοὺς ὁποίους δὲν ἐδίστασε νὰ μυνήση ὁ ἀστυφύλαξ Σταὺμπ, διότι παρεβίασαν κανονισμοὺς τῆς Τροχαίας. Ἡ πρᾶξις τοῦ ἀστυφύλακος ἐξήρθη ὑπὸ τοῦ τύπου ὡς ὑψηλὸν παράδειγμα, ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον. Ἀνωτέρω ὁ ὑπουργὸς Ἀμύνης κ. Στράους (δεξιὰ) καὶ ὁ σωφὲρ του (ἀριστερὰ ὄπισθεν τοῦ συνηγόρου των) κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης.

Οἱ Ρῶσοι ἵδρυσαν Πανεπιστήμιον διδαχῆς ἀθεΐας

ΑΝΤΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ!

ΜΟΣΧΑ, Ὀκτώβριος. ('Ιδ. ὑπ.).— Εἰς τὴν Ρωσίαν ἤρχισε νὰ λειτουργῆ Πανεπιστήμιον Ἀθεΐας!

Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον αὐτὸ ἡ φοίτησις διαρκεῖ ὁ μῆνας κατὰ τοὺς ὁποίους παραδίδονται 60 μαθήματα «ἀποδεικνύονται» ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός. Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἀθεΐας ἱδρύθη εἰς τὸ Ἀσχαμπὰντ τοῦ Τουρκεστάν, πλησίον τῶν πρὸς τὴν Περσίαν συνόρων, ἔχει ὡς σκοπὸν ἑνὰ διαδώση τὴν ἀθεϊστικὴν γνῶσιν» ὡς ἀνεκοίνωσε τὸ Πρακτορεῖον «Τάς».

Τὸ πρῶτον μάθημα ἦτο: «Ὁ Μαρξισμός, ὁ Λενισμὸς καὶ τὸ ξεπέρασμα τῆς θρησκείας».

Οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Πανεπιστημίου θὰ διορίζωνται εἰς ὅλα τὰ σοβιετικὰ σχολεῖα διὰ νὰ συνεχίσουν τὴν ἀντιθρησκευτικὴν ἐκστρατείαν ποὺ ἤρχισαν ἀπὸ τὸ 1917.

Ἡ «Πράβδα» συμβουλεύει τοὺς ἀποφοίτους νὰ μὴν εἰρωνεύωνται τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Θεόν, ἀλλὰ «μὲ ὑπομονὴν καὶ μὲ φιλικὸν τρόπον νὰ τοὺς ἐξηγοῦν τὸν ἀντιεπιστημονικὸν χαρακτῆρα τῆς θρησκείας».

Ὁ Λάϊονελ Μπὲρτς ἐνυμφεύθη διὰ πέμπτην φορὰν

Ο «ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑΝΤΙΚΩΝ» = =

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Ὀκτώβριος. ('Ιδ. ὑπηρ.). — Ἕνας ἀπὸ τοὺς περισσότερον νυμφευμένους Βρεττανοὺς ἐνυμφεύθη καὶ πάλιν πρὸ ἡμερῶν διὰ πέμπτην φοράν! Πρόκειται περὶ τοῦ Λαϊονέλ Μπὲρτς 48 ἐτῶν, διευθυντοῦ διαφημιστικῆς ἑταιρίας.

Ἡ πέμπτη σύζυγός του εἶναι ἡ συγγραφεὺς Βενέτσια Μάραιη, 27 ἐτῶν, ἡ ὁποία ἦλθεν εἰς πρῶτον γάμον.

Δέον νὰ σημειωθῆ ὅτι ὁ Μπέρτς εἶχε τόσας συζύγους, ὅσα καὶ ἐπαγγέλματα! Ὑπῆρξεν ἠθοποιός, συγγραφεὺς θεατρικῶν ἔργων, δημοσιογράφος καὶ τώρα διαφημιστής.

Εἰς τὸν πέμπτον γάμον του παρευρέθη ἡ ἀφόρκρεμα τῆς κοινωνίας τοῦ Λονδίνου.

Ὡς ἐδήλωσε χαρακτηριστικὸς ὁ λόρδος Μπάθ, «ὁ Μπὲρτς εἶναι ὁ τελευταῖος τῶν ρομαντικῶν!»

«Εἶμαι συνεχὼς ἐρωτευμένος», εἶπεν ὁ ἴδιος. «Χωρὶς τὸν ἔρωτα ἡ ζωή μας θὰ ἦτο τόσον ἀνιαρὰ ὥστε νὰ μὴν ἀξίζη νὰ τὴν ζήση ἕνας πραγματικὸς «τζέντλεμαν!»

ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑ γνωστοποιεῖ ὅτι, τὴν 2αν Νοεμβρίου 1958, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἀπὸ ὥρας 10 - 12 π. μ. διενεργηθήσεται ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐκούσιος πλειοδοτικὸς διαγωνισμὸς διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 4 καὶ 5 οἰκοπέδων τῶν ἐμφαινομένων εἰς τὸ ἀπὸ 16)5)1958 εἰς χεῖρας τοῦ Ἱδρύματος τοπογραφικὸν διάγραμμα, κειμένων παρὰ τὸν Ἅγιον Λουκᾶν (Πατησίων) ἐπὶ τῆς πλατείας Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ ὁδοῦ Σαμαρᾶ, τὸ μὲν ἐκ τούτων ὑπ' ἀριθ. 4, ἐμβαδοῦ π. τ. τ. 717,30, μὲ πρόσοψιν μ. 14 καὶ μὲ τιμὴν ἐκκινήσεως δραχμ. 287.00, τὸ δὲ ὑπ' ἀριθμ. 5, ἐμβαδοῦ π. τ. τ. 643,90, μὲ πρόσοψιν μ. 12,80 καὶ μὲ τιμὴν ἐκκινήσεως δραχ. 285.000. Ἐγγύησις συμμετοχῆς διὰ μὲν τὸ ὑπ' ἀριθ. 4 οἰκόπεδον δραχμ. 287.000, τὸ δὲ ὑπ' ἀριθμ. 5, τοιοῦτον δραχ. 25.800.

Λοιποὶ ὅροι καὶ πληροφορίαι παρέχονται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ὀρφανοτροφείου ὁδὸς Πειραιῶς 68, τηλ. 522 - 221, καθ' ἑκάστην 9 - 12 π. μ.

Ἐκ τῶν Γραφείων

ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΘΛΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΑΣ

Αἱ ἐπιστῆμαι ποὺ διδάσκονται χωρὶς διδακτικὰ βοηθήματα...

ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΝΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΙΚΑΝΟΥ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

ΤΟΥ κ. ΡΕΝΟΥ ΗΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ

Τώρα ποὺ τὸ θέμα τῆς παιδείας μας εἶναι πάλι ἐπίκαιρο —οἱ εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις τῶν ἀνωτάτων σχολῶν ἐτέλειωσαν καὶ χιλιάδες νέοι πρωτομπαίνουν στὴν Ἐπιστήμη —ἂς ἐξετάσαμε ἕνα θέμα πολὺ βασικό: Τί γίνεται μὲ τὰ βιβλία καὶ τὰ βοηθήματα ἀπ' ὅπου μελετοῦν τὶς ἐπιστήμες τους οἱ σπουδαστές μας;

Τὸ πρῶτο ποὺ φροντίζουν οἱ ξένοι στὶς ἀνώτατες σχολές τους —καὶ ποὺ ἀπομένει τους οἱ καθηγηταὶ τὸ θεωροῦν πρώτιστο χρέος τους —εἶναι τὰ εἰδικὰ καὶ μελετημένα συγγράμματα κάθε ἕδρας, καὶ τὰ διαρκῶς συγχρονιζόμενα καὶ βελτιούμενα βασικὰ βοηθήματα. Γιατὶ ἐπιστήμη, πρῶτα θὰ πῆ μελέτη —μακρὰ καὶ μεθοδικὴ μελέτη, τοῦ σπουδαστῆ «κατὰ μόναας»— κ' ὕστερα ὁ,τι ἄλλο πέρα ἀπ' αὐτό. Δηλαδή, πρῶτα θὰ πῆ προσωπικὴ ἑνάσκηση σὲ θεμελιακὸ καὶ εἰδικὰ ὀργανωμένο πνευματικὸ χῶρο ἐννοιῶν, μὲ τὸ συστηματικὸ σύγραμμα τοῦ καθηγητῆ, κ' ὕστερα ζωντανὴ ἀκρόαση του, καὶ φροντιστηριακὴ δουλειὰ μαζί του, καὶ μεθοδολογία τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας, καὶ σύμπραξη τέλος σὲ καθαρὰ ἐπιστημονικὸ ἔργο, ποὺ ἀρτιώνει τὸν σπουδαστή, συνθέτοντας ὁ,τι ἐκέρδισε καὶ ὁ,τι δύναται σ' ἕνα συγκεκριμένο δοκιμαστικὸ πόνημα.

«Ἐδῶ σ' ἐμᾶς ὅμως, τί ἀπ' ὅλ' αὐτά; Κι ὄχι μόνο «τί δὲν γίνεται ἀπ' ὅλ' αὐτά», ἀλλά, τὸ χειρότερο, «τί ἐκ προϋποθέσεων εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνη, ἀφοῦ λείπουν οἱ βάσεις»: τὰ εἰδικὰ ἐπιστημονικὰ συγγράμματα καὶ τὰ βοηθήματα γιὰ τὶς περισσότερες ἕδρες τῶν ἀνωτάτων σχολῶν μας—, καὶ οἱ σπουδαστὲς μελετοῦν ἀπὸ ἀνεύθυνες καὶ προχειροκαμωμένες «σημειώσεις ἐκ τῶν προφορικῶν παραδόσεων» τῶν καθηγητῶν τους.

Ποιὸς τὶς κρατᾶ τὶς σημειώσεις αὐτὲς; Σπουδαστές, φυσικά. Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ποιότητά τους; Τὴν ὑποθέτει κανείς, κι ἂν δὲν τὶς ἔχη δῆ. Μὰ κι ἂν τὶς ἔχη δῆ, φρίττει! Ἀκόμα κι ὅταν τὶς ἔχη ἀνετισήμως «θεωρήσει» ὁ κ. καθηγητής. Κυριολεκτικά: φρίττει! Καὶ θὰ μποροῦσε κανεὶς ν' ἀπαριθμήση σωρεία τέτοιων σημειώσεων, ὑποδεικνύοντας ἀπιθανότατα κι ἀλήθεια ἐκπληκτικὰ πράγματα ποὺ περιέχουν. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐτελειώναμε ἔτσι, καὶ «σκουντουφλῶντας στὰ δέντρα θὰ ἐχάναμε τὸ δάσος».

Εἶναι γεγονὸς μιὰ φορά. Καὶ γενικὲς ἐπὶ γενεῶν ἀποφοιτοῦν ἔτσι, σπουδάζουν ἔτσι τὴν Ἐπιστήμη, στὶς περισσότερες ἀνώτατες σχολές μας, καὶ ἰδιαίτερα στὶς θεωρητικές, μ' ὅλο ποὺ ὑποτίθεται δὰ γι' αὐτές, πὼς ἐπειδὴ ἀκριβῶς μυοῦν σὲ ἐπιστήμες ἀφηρημένες, μὲ ἔννοιες ἀφηρημένες καὶ δίχως ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὰ πράγματα, ἔεν μποροῦν καὶ νὰ βασιστοῦν σὲ κανένος εἴδους «πρακτικὲς ἐξασκήσεις», κ' ἔχουν λοιπὸν κατεξοχὴν ἀνάγκη ἀπὸ συστηματικὰ συγγράμματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαρτῶνται περίπου τὰ πάντα.

Ἀποροῦμε μετὰ ποὺ ἔχουμε λίγους ἄξιους λόγου ἐπιστήμονες, καὶ τόσο ἐπιστημονικὸ προλεταριάτο· καὶ κακίζομε ἴσως τὸν πολὺ κόσμο, τὸν ἁπλό, ποὺ ἔχει μεγάλη ἀνυποληψία πρὸς τὶς λεγόμενες «θεωρητικὲς» σπουδές μας. Δικαιότατη δμως εἶναι ἡ ἀνυποληψία. Καὶ θὰ γινόταν μάλιστα βαθύτατη περιφρόνηση πρὸς κάθε θεωρητικὰ σπουδασμένον, ἂν μάθαιναν καμμιὰ φορὰ καταλεπτῶς αὐτοὶ «οἱ πολλοί», μὲ τί ἄθλιες μελέτες ἔχουν διαδῆ, στὴν πλειονότητά τους, τὰ ἐπιστημονικά τους χρόνια οἱ πτυχιοῦχοι μας τῶν θεωρητικῶν, ἀλλὰ καὶ πολλῶν θετικῶν σχολῶν.

Φυσικά, τὸ κακὸ ἀρχινάει ἀπὸ πολὺ βασικώτερα: ἀπ' αὐτὰ τὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ τὸ περιεχόμενο ἐκπαιδεύσεως τῆς Μέσης Παιδείας μας... Καὶ νά, προχθὲς ἀκόμη καταγγέλθηκαν, ὅτι ὁ λαμπρὸς καθηγητὴς τῆς ἕδρας τῆς Φυσικῆς στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν κ. Ἀλεξόπουλος, κρέμασε πρὸ καιροῦ μιὰ ἐπίσημη ἀνακοίνωση, ἐρμηνευτικὴ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ διορθωτικὴ τῶν σφαλμάτων εἰσαγωγικῶν γραπτῶν ἀπορριφθέντων ὑποψηφίων, ἀπὸ τὴν ὁποία προφανέστατα ἀποδεικνύονταν, ὅτι ὁ ἀρμόδιος καὶ σοφὸς καθηγητὴς τῆς ἕδρας ἐμηδένιζε αὐτοὺς τοὺς ἐκπονητὲς τῶν ἐν ἰσχυῖ διδακτικῶν βιβλίων τῆς Φυσικῆς στὰ γυμνάσια! Γιατὶ ἁπλούστατα, τὰ τρομερὰ πράγματι λάθη τῶν ὑποψηφίων, ἦσαν αὐτουσία ὅσα ἐπισήμως τους διδάσκονται ὡς «ὀρθά», μέσα ἀπ' τὰ ἐγκεκριμένα καὶ ἐπιβεβλημένα ἀπ' τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας γυμνασιακὰ βιβλία Φυσικῆς!

Καὶ τὰ ἴδια —ἂν μὴ χειρότερα, κι ἀκόμα πιὸ ἐξοργιστικὰ καὶ ἀδικαιολόγητα —συμβαίνουν μὲ τὰ βιβλία τῆς Ἱστορίας, καὶ μὲ τὼν Νέων Ἑλληνικῶν, καὶ μὲ τῆς Λογικῆς καὶ τῆς Ψυχολογίας, καὶ μὲ τὼν Μαθηματικῶν καὶ τῆς Χημείας.

Ὥστε, μάλλον δύσκολο νὰ βρῆ κανεὶς ἀπὸ ποῦ πρωτοαρχινάει τὸ κακό, καὶ μάλλον αὐτὸ —ἄσχετα ἀπὸ τὸ ποῦ ἀρχινάει —συμπορεύεται ὅλο μαζί, παράλληλα, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς παιδείας μας, κι αὐτοπολλαπλασιάζεται δυναμικά.

Πρέπει εὐρύτερα νὰ μελετηθῆ τὸ θέμα, κι ἀπὸ πολλοὺς εἰδικούς. Μὰ ἐμεῖς σήμερα, ἂς περιοριστοῦμε στὸ ζήτημα τῶν βοηθημάτων τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας μας —ποὺ εἶναι ἄλλως τε καὶ ἡ μήτρα τῆς ὅλης παιδείας τοῦ τόπου, ἡ παράγουσα τοὺς πρὸς τὰ κάτω φορεῖς της, τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς τῆς Μέσης, ἔμμεσα δὲ καὶ τῆς Στοιχειώδους.

* * *

Τὰ 9)10 λοιπὸν τῶν ἕδρῶν ἀνωτάτων σχολῶν μας κατέχονται ἀπὸ καθηγητὲς ποὺ δὲν ἔχουν ἐκδώσει ποτὲ βασικὸ ἐπιστημονικὸ σύγγραμμα τῆς εἰδικότητάς τους. Ἕνα 5%, ἀπὸ καθηγητὲς τῶν ὁποίων τὰ συγγράμματα εἶναι τελεῖως πεπαλαιωμένα —καὶ ἡ μελέτη τῶν φοιτητῶν «συμπληρώνεται» πάλι ἀπὸ ἄθλιες πολυγραφημένες «σημειώσεις ἐκ τῶν προσδόσεων».

Μόνο ἕνα 5 % τῶν ἕδρῶν κατέχονται ἀπὸ καθηγητὲς ποὺ ἔχουν ἐκδώσει —ἢ ποὺ, τελοσπάντων, ἐκδίδουν τώρα (πολλοί τους ὕστερα ἀπὸ 10 καὶ 15 χρόνια καθηγεσίας!)—ἕνα κάποιο ὁπωσδήποτε ἄρτιο σύγγραμμα.

Θὰ λέγατε: «Οἱ φοιτηταὶ νὰ γνωρίζουν ξένη γλῶσσα —μία τουλάχιστον—καὶ νὰ μελετοῦν ἀπὸ ξένα συγγράμματα». Σωστό,κατὲ δάση. Καὶ ἀπαραίτητη ἡ ξένη γλῶσσα. Κι ὄχι ἡ μιὰ μόνο, ἀλλὰ κ' οἱ δύό, κ' οἱ τρεῖς. Ὅμως ἐὲ λύει τὸ πρόβλημα ἡ μελέτη ἀπ' τὸ ξένο σύγγραμμα. Γιατὶ οἱ ἔννοιες κινοῦνται μὲ ὅρους, καὶ δίχως γνῶση τῆς ὁρολογίας δὲν λειτουργοῦν. Πῶς, ὅταν ἄγνοῆ τὴν ἑλληνικὴ ὁρολογία, τὴν ὁρολογία στὴ γλῶσσα του, στὴ μητρική ἐκφραστική του, ὁ σπουδαστής, θὰ κυνηγήση τὶς ἔννοιες; Καὶ τί Ἐπιστήμη θὰ γνωρίση ἔτσι; Τὸ ξένο σύγγραμμα ἔχει τὴ σπουδαία ἀξία του, ὅταν προϋπάρχη τὸ ντόπιο, ὅταν ὁ σπουδαστὴς ἔχη ἀνασχετισθῆ τὶς ἔννοιες καὶ τοὺς ὅρους στὴ μητρική του γλῶσσα. Εἶναι ἀπρόσφορο στὶς ἐμπειρικὲς προσλαμβάνουσες παραστάσεις ἑνὸς Ἕλληνα νέου, τὸ σύγγραμμα ὁποιουδήποτε ξένου, ποὺ τοῦ προτείνει ἔννοιες οἰκοδομημένες ἐπάνω σὲ διαφορετικὲς προσλαμβάνουσες παραστάσεις.

Δὲν εἶναι τώρα νὰ συζητηθῆ αὐτό, κι οὔτε ἀμφισβητεῖται ἄλλωστε ἀπὸ κανένα. Ἀλλὰ κι ἀπὸ ἄλλη πλευρὰ δὲν θολεῖ τὸ ξένο σύγγραμμα τὸν Ἕλληνα σπουδαστή. Ποῦ εἶναι μάλιστα ὀξύτερη γι' αὐτόν: Ὅτι οἱ πλείστοι τῶν κ. κ. καθηγητῶν ἔχουν «τὰς ἀπόψεις των» καὶ «τὰς γνώμας των», οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ «τὰς διαφωνίας των» μὲ τοὺς μεγάλους ξένους «συναδέλ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Ο «ΖΩΝΤΑΝΟΤΕΡΟΣ ΝΕΚΡΟΣ» ΠΟΥ ΥΠΗΡΞΕ ΠΟΤΕ...

Ο ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ: ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΣ ΟΡΑΜΑΤΙΣΤΗΣ

Ὁ προφήτης ποὺ προεῖδε τοὺς σπουτνικ, τὸν «Ναυτῖλον» καὶ τοὺς πυραύλους

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

2

Ὁ ἀτμοκίνητος ἐλέφαντας ξανάρχεται στὴν ἐπιφάνεια. Ὁ Ζὺλ ξεφυλλίζει τὰ ἐπιστημονικὰ περιοδικά, περνᾶ τὶς μέρες του στὰ ἀναγνωστήρια, μαζεύει στοιχεῖα καὶ γιὰ μεγαλύτερη σιγουριὰ τὰ κρατᾶ ὥστε νὰ μὴ μπορῆ κανεὶς νὰ τοῦ τὰ ἀμφισβητήση. Καὶ σημειώνει ἀσταμάτητα καὶ ἀλύπητα. Δελτιοποιεῖ ὅλο τὸν κόσμο. Πρὶν πεθάνη εἶχε μαζέψει 25.000 φίσες! Στὸν κύκλο ὅπου τὸν εἰσήγαγε ὁ Δουμᾶς, παστέρας, συνάντησε ταξιδιῶτες καὶ ἐξερευνητές, Συνάντησε μαθηματικούς, χημικοὺς καὶ φυσικούς.

Μονάχα ὁ Ζὺλ δὲν ἦταν εὐτυχισμένος. Ζήτημα καρδιᾶς... Ὅταν πῆγε κάποτε νὰ δῆ τὴν οἰκογένειά του ποὺ στὸ ἀναμεταξὺ τοῦ εἶχε συγχωρήσει τὴν «προδοσία» του,γνώρισε τὴ Λωράνς, μιὰ νέα τῆς καλῆς κοινωνίας τῆς Νάντης. Ὅλα πῆγαν καλὰ γιὰ λίγον καιρό. Ὕστερα σ' ἕνα χορὸ ἐνῶ ἡ Λωράνς παραπονέθηκε γιὰ τὸν κορσέ της ποὺ τὴν ἔπνιγε, ὁ Ζὺλ Βὲρν ἀποτόλμησε ἕνα καλαμπούρι (ἦταν ἡ ἀδυναμία του).

—Ἀχ! γιατὶ νὰ μὴν μπορῶ νὰ ψαρέψω τὴ φάλαινα σ' αὐτὰ τὰ παράλια!

Ὁ πατέρας τῆς νέας τὸ θεώρησε προσβολὴ καὶ ἡ ὑπόθεση τελείωσε.